

Către: Consiliul Județean Botoșani
Piața Revoluției 1-3, Botoșani, 710236, tel: 0231 514 712 / fax: 231 515 020; e-mail:
consiliu@cjbotosani.ro, hrusca.paul@cjbotosani.ro
Doamnei Președinte a Consiliului Județean Botoșani, Doina-Elena Federovici

În atenția: Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului
Domnului arhitect Șef al județului Botoșani, Paul Hrușcă

Primăria Municipiului Botoșani
Piața Revoluției 1, Botoșani, 710236, tel: 0231 502 200 / fax: 231 531 595; e-mail:primaria@primariabt.ro
Domnului Primar Cosmin Ionuț Andrei

Spre știință Direcția județeană pentru cultură Botoșani
Str. Unirii 10, Botoșani, 710233, tel.: 0231 515 173 / fax: 0231 516 925; e-mail: djcbotosani@gmail.com
Domnului Director Executiv Dănuț Huțu

Ministerul Culturii, B-dul Unirii 22, Sector 3, București 030833
Direcția Patrimoniul Cultural; e-mail: patrimoniu.cultural@cultura.ro
Domnului Director Ștefan Emilian Gamureac

Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa
Șos. Kiseleff 1, București, sector 1, e-mail: popaluis@antipa.ro
Domnului Director General Luis Ovidiu Popa

Referitor la: **Planul Urbanistic Zonal generat de imobilul din b-dul Mihai Eminescu 36 – Casa Antipa**

Stimată doamnă Președinte,
Stimate domnule Primar,
Stimate domnule arhitect șef,

Ne adresăm atât dumneavoastră, cât și Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului din județul Botoșani, pentru a vă expune punctul de vedere al Institutului Național al Patrimoniului referitor la Planul Urbanistic Zonal având ca obiect imobilul monument istoric situat pe b-dul Mihai Eminescu 36 din Municipiul Botoșani, cunoscut cu denumirea *Casa Antipa* și identificat prin codul LMI BT-II-m-B-01879. În opinia noastră, soluția ilustrată în documentația de urbanism și parametrii propuși pentru desfășurarea investiției sunt într-o contradicție totală cu caracterul amplasamentului și regimul său de protecție și ar aduce prejudicii ireparabile țesutului urban afectat, cu efecte negative la scara întregului oraș.

Analizând Planul Urbanistic General al Municipiului Botoșani și Regulamentul Local de Urbanism observăm că imobilul din b-dul Mihai Eminescu 36 este inclus în zona protejată cu valoare istorică și în centrul istoric al Municipiului Botoșani. În vecinătatea sa există mai multe monumente istorice a căror prezență evocă trecutul orașului și conferă valoare culturală spațiului urban actual: fostul Palat Administrativ, azi sediul Muzeului Județean de Istorie (BT-II-m-B-01937), clădirea Liceului de fete Carmen Sylva în care se află acum Casa Corpului Didactic (BT-II-m-B-01882), vechiul

Palat de Justiție, în prezent Judecătoria Botoșani (BT-II-m-B-01880). La acestea se pot adăuga și câteva foste locuințe particulare, precum casele Isăcescu (BT-II-m-B-01885) și Prasa (BT-II-m-B-01886), și mult mai recentul monument închinat țăranilor, amplasat la intrarea în grădina publică „Mihai Eminescu” (BT-III-m-B-02031). Clădirile monument din zonă se încadrează în două grupuri asemănătoare în privința calității arhitecturale, deosebite prin funcțiune și scara obiectelor: grupul construcțiilor publice, cu caracter reprezentativ și, respectiv, cel al caselor particulare ale fostelor elite ale orașului. Majoritatea construcțiilor ridicate în ultimele decenii în acest perimetru se încadrează în scara definită de construcțiile istorice iar cele care depășesc regimul acestora, precum noul Tribunal Botoșani, sunt amplasate în plan secund, la distanță de monumentele istorice, făcându-și simțită prezența într-un mod discret.

Din documentele publicate pe site-ul Primăriei Municipiului Botoșani aflăm că Planul Urbanistic Zonal *generat* de imobilul din b-dul Mihai Eminescu 36 propune construirea unui ansamblu de locuințe colective cu spații de cazare și zonă comercială, restaurarea caselor memoriale și integrarea construcției noi în ansamblul monumentului istoric Casa Antipa. Potrivit PUG în vigoare, zona este amplasată în UTR 16, subzona ISa, caracterizată prin instituții publice, servicii de interes general și clădiri administrative. Pentru a permite realizarea investiției, Planul Urbanistic Zonal în discuție propune modificarea profilului funcțional al imobilului, prin trecerea acestuia în zona de locuințe cu mai multe niveluri Llu2. În acest mod, elaboratorul documentației ar obține coeficienți urbanistici cu valori mult superioare celor actuale, care i-ar permite o ocupare intensivă a terenului: POT maxim 40% (POT actual 29%); CUT maxim 3.2 (CUT actual 0.29), regim de înălțime maxim P+7 (față de regimul Parter actual); înălțime maximă 25 m (casele Antipa au cel mult 10 m înălțime la coamă).

Titlul Planului Urbanistic Zonal ne informează că unul dintre obiectivele demersului ar consta în *restaurarea caselor memoriale și integrarea construcțiilor noi în ansamblul monumentului istoric*. Soluția, chiar și în stadiul schematic actual, demonstrează că utilizarea noțiunilor **restaurare** și **integrare** este improprie și nu corespunde propunerilor din respectivul PUZ. Prin **integrarea** construcțiilor noi în ansamblul monument istoric se înțelege că **cele două obiective cu valoare culturală de pe imobil vor îngloba inserția (care se va subordona în mod obligatoriu clădirilor existente) rezultând un tot unitar, armonios și echilibrat**. Intenția anunțată de autorii documentației nu numai că nu se concretizează în varianta ilustrată de PUZ, dar se dovedește a avea efectul contrar deoarece **construcțiile monument sunt pur și simplu strivite de volumele noi, dominante prin masă, configurație și înălțime**.

Deși **restaurarea presupune operațiuni de conservare și punere în evidență a valorilor estetice și istorice, cu respectarea mărturiilor trecutului**, Planul Urbanistic Zonal demonstrează o negare a acestor principii, propunând de fapt desființarea parțială a clădirilor monument, prin demolări masive ale părților posterioare. Este un sacrificiu inutil și nejustificat din perspectiva protejării patrimoniului imobil, deoarece ar conduce la dispariția a 45% din substanța istorică a clădirilor actuale, cu regim de monument istoric, dar i-ar permite investitorului

obținerea unei suprafețe libere mai mari pentru viitoarele construcții și amplasarea acestora cât mai aproape de bulevardul Mihai Eminescu. Modul de dispunere a construcțiilor noi arată că proiectantul nu a luat deloc în considerare relația dintre cele două case și nici raportul lor cu limitele imobilului – o rezultată a evoluției istorice, arhitecturale și urbanistice a imobilului, purtătoare de semnificație culturală. Volumele propuse sunt lipite de casele existente în dreptul nivelurilor inferioare și se extind deasupra acestora, prin console pronunțate, începând cu etajul 3. Propunerea din PUZ ar transforma cele două clădiri monument din entități autonome, dispuse liber pe teren, în prizoniere ale unor mase construite invazive și dominante.

Așadar, intervenția preconizată nu ar avea ca rezultat restaurarea clădirilor istorice și nici integrarea construcțiilor noi în *ansamblul monument istoric*, ci reconfigurarea totală a contextului adiacent imobilului într-un mod care nu corespunde ideii de valorificare a unui țesut urban istoric. Propunerea ilustrată în documentele publicate de Primăria Municipiului Botoșani ar conduce la schimbarea dramatică a limitelor câmpului vizual și automat a reperelor din spațiul urban. Construcțiile noi ar atrage atenția prin masivitate (nu prin calitatea rezolvărilor și a detaliilor de arhitectură) iar percepția monumentului ar fi complet anihilată.

În final, considerăm oportun să aducem în discuție o chestiune care îi preocupă în mod deosebit pe locuitorii Botoșaniului: posibilitatea transformării caselor Antipa într-un muzeu dedicat fraților Grigore Antipa și Nicolae Leon și meritelor științifice ale acestora. În momentul de față imobilul se află în domeniul privat. Autoritățile locale sunt în măsură să studieze modul în care Casele Antipa pot fi salvate și dăruite orașului și publicului larg prin intermediul unei instituții muzeale ori al unui centru științific (eventual în colaborare cu Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa din București), care să găzduiască activități destinate tuturor categoriilor de public.

Prin urmare vă rugăm să luați în considerare consecințele negative pe care le-ar avea realizarea investiției prevăzute prin PUZ asupra *Caselor Antipa* și, la o scară mai largă, asupra Municipiului Botoșani și să preveniți distrugerea clădirilor monument istoric și alterarea centrului istoric al orașului. Institutul Național al Patrimoniului se oferă să asigure asistența de specialitate pentru protejarea imobilului monument și a contextului său urban.

Cu deosebită considerație și în speranța unei bune colaborări în vederea protejării patrimoniului cultural imobil,

Director general,
dr. arh. Ștefan Bălăci

